

Handling overfor den lille Bedrift ud fra de økonomiske Tilstande, som Stordriften har medført i det moderne Samfund.

Vi havde fra vor Side — og jeg synes med Rette — ventet os, at vi paa dette Omraade vilde have faaet Støtte fra Partiet Venstre eller i hvert Fald fra Dele af Partiet Venstre. Jeg skal saaledes minde om, at under Lovforslagets første Behandling udtalte det ærede Medlem, som ogsaa var Medlem af Udvalget, Hr. Stengaard-Kirkegaard: „Det er Stordriften og kun Stordriften, der paa alle Omraader medfører og maa medføre Arbejdsløshed, og derfor er det ganske naturligt, at naar man taler om Arbejdsgiverbidrag, skal man sondre mellem Stordrift og den almindelige mindre Bedrift“. Desværre synes det, at vi skal blive skuffet i den Forventning, vi dør havde. For jeg maa sige om det ærede Medlem, at da han var blevet flyttet op i Udvalgsværelset, var det, som om han paa dette Punkt fuldkommen havde forvandlet sig, nu kunde han aldeles ikke længere sondre mellem Stordriften og den mindre Bedrift. Vi faar nu se, om det kan nytte, at det ærede Medlem er blevet flyttet tilbage fra Udvalgsværelset og ned i denne Sal igen, om det ærede Medlem igen kan finde det Standpunkt, som han i sin Tid forlod, samtidig med at han forlod Salen. Og hvis der skulde komme saadanne Fornemmelser over det ærede Medlem, vil jeg anbefale ham at henvende sig til sin Partifælle, det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen, idet han dør vil kunne faa en udmærket Manuduktion i sit gamle Standpunkt. Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen udtalte nemlig om denne Sag under Finanslovens første Behandling følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil oplæse: „Det, der foregaar, er, at Stordriften i en økonomisk god Tid suger Arbejdskraften fra vort Land til sig, fordi den kan give en højere Løn, end Folk kan tjene ved at arbejde for sig selv, ude i det private Erhverv, ude i Smaadriften. Naar saa den daarlige Tid kommer, lukker Stordriften Fabrikkerne, og Arbejderne vælter ud over Samfundet, og dette skal delvis underholde dem. Men hvad betyder det, at Samfundet skal understøtte alle de mange Arbejdere? Ja, hvem er Samfundet? Det er os alle, og ikke mindst da Smaadriftens Besiddere i By og paa Land. Det vil altsaa sige, at disse i høj Grad kommer til at bidrage til den Byrde, som er en Følge af denne Arbejdsløshed; og det betyder igen, at Smaadriften kommer til at bære en Del af Stordriftens Driftsudgifter. Det forekommer

mig at være ubilligt, at netop Smaadriften skal bidrage til at afholde den Stordrifts Driftsudgifter, som i de gode Tider konkurrerer stærkt med Smaadriften og mange Gange er dens værste Fjende.“ Jeg vil anbefale det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard at forhandle dette Spørgsmaal lidt med det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen, og saa vil jeg haabe, at Resultatet af denne indbyrdes Forhandling vil blive, at de ærede Medlemmer, naar vi nu skal til at stemme, kan stemme for de Ændringsforslag, vi har stillet, og som paa det nærmeste er Udtryk for de Standpunkter, de Herrer selv har forfægtet her i Tinget. Det Ændringsforslag, som Partiet Venstre har stillet til denne Paragraf, er nemlig aldeles ikke et Udtryk for den Tankegang, som de ærede Medlemmer har givet Udtryk for. Naar f. Eks. Flertallet foreslaar, at der ikke skal være Bidragspligt for de i en Husbonds Tjeneste staaende Personer, der af ham godtgøres at være antaget for mindst et Aar, vidner dette jo om en helt anden Tankegang. Det afgørende i den Tankegang, de ærede Medlemmer har forfægtet, er slet ikke dette, om der foreligger et fast eller et løst Tjenesteforhold. Jeg vil derom ogsaa have Lov til at sige, at medens jeg vilde finde det fuldkommen urimeligt, hvis det mindre Landbrug, ja, jeg kan sige et Landbrug af Gennemsnitsstørrelse her i Landet, skulde betale Bidrag til Arbejdsløshedsfonden, saa vilde jeg rigtignok finde meget god økonomisk Begrundelse for, at det store Landbrug betaler et saadant Bidrag. Og hvorfor? Jo, netop ud fra den Tankegang, at den Driftsform, som det store Landbrug betegner, er en Aarsag til, at der gaar en stadig stigende Strøm af Arbejdskraft fra Landet ind til Byerne og derved indirekte forøger Arbejdsløsheden.

Angaaende dette Punkt udtalte det konservative Folkepartis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Sven, da Forslaget var til første Behandling, at der netop her var en Plet i Lovforslaget, og denne Plet bestod i, at for saa vidt en Husbond har engageret et Tyende for et halvt Aar eller længere Tid, skal vedkommende Arbejdsgiver gaa fri. Det ærede Medlem Hr. Sven tilføjede, at denne Bestemmelse smagte i allerhøjeste Grad af et ensidigt Klassehensyn, som man skulde se ganske bort fra i en saadan Lov. Jeg vil antage, at det ikke vil vække nogen Forundring hos Tingets ærede Medlemmer, at efter at det konservative Folkepartis Ordfører har udtalt sig saaledes under første Behandling, staar det ærede Medlem ved anden Behand-